

אבנא' לה שורדי אבסט

■ ציפי קפל

ההורים בבית הספר היסודי "בכר רוסו" שבמושב צור משה מתריעים כבר שנה על ליקויי בטיחות קשים במבני המוסד ■ בשבוע שעבר החששות התממשו בזה אחר זה ■ פועל נפל מפרגולה רעועה בחצר בית הספר, בעת שתיקן נזילה, ונפצע ■ חלקים מגג אבסט שהוסר מאחד המבנים, התפזרו בחצר והם מהווים סכנה בריאותית של ממש לתלמידים ■ ההורים: "לא נרפה, ונמשיך לדאוג לבריאות ילדינו" ■ המשרד להגנת הסביבה: "ינקטו הליכים משמעותיים כנגד הקבלן" ■ המועצה: "העבודות בוצעו על פי ההנחיות"

כ

יהונתן הלוי: "ידענו על פינאי הגג, אך לא חשבנו שיתפתח סיפור חלמאי. ניטור לבדיקת בטיחות התבצע על ידי המועצה רק ביום שישי. התוצאות לא הגיעו, אבל השברים נמצאו בשטח"

ההייתם עושים אילו ידעתם שבחצר בית הספר בו לומדים ילדכם מפורות חתיכות אוזבסט שבורות שמסכנות את בריאות הילדים? קרוב לוודאי שהייתם מבקשים מהנהלת בית הספר לפנות את המפגע, וייתכן שאף לא הייתם שולחים את הילד או הילדה כלל ללימודים.

זה בדיוק מה שעשו הורי התלמידים בבית הספר היסודי "בכר רוסו" בצור משה, לאחר שנמצאו בחצר שאריות מגג האוזבסט שהוסר ביום שני שעבר מחר המוזיקה. אם לא די בזה, יום לאחר מכן, פועל שתיקן גזילות נפל מפרגולה רעועה, הסמוכה לחדרי ההנהלה, ונפצע. הוא הועבר לטיי פול בבית החולים.

יש לציין כי האוזבסט הוא חומר מסוכן, שהוכח כמסרטן בבני אדם. חריכת סיבי האוזבסט למערכת הנשימה והצטברותם בגוף עלולה לגרום למחלת ריאות קשה ואף לסרטן. במשרד הבריאות מזהירים כי אוזבסט שבור, מפורד או כתוש עד כדי אבקה, הוא בעל פוטנציאל לשיחרור סיבים רעילים ומסוכנים לאוויר.

רק לפני ארבעה שבועות פורסם ב"ידיעות נתניה", כי הורי התלמידים בבית הספר מתריעים על בעיות בטיחות קשות, אולם עוד לפני כן, כבר לקראת סיום שנת הלימודים שעברה הוזהרו ההורים מפני אסון שעלול להתרחש בין כר-תלי המוסד. לאחר שאיימו בשביתה, הובטחו להם הבטחות לשפר את מצב המבנים, אך אלה לא התקיימו.

עם פתיחת שנת הלימודים הנוכחית הגישה הנהלת ההורים לראש המועצה עמיר ריטוב דו"ח הנדסי חמור, שנכתב על ידי מהנדס אזרחי. הדו"ח התריע מפני סכנה ממשית לתלמידים בעת גשם. בכתבה שהתפרסמה ב"ידיעות נתניה" נכתב אז, כי אחת האמהות הלינה: "בגשמי אוקטובר נפלו חלקים מתקרה לתוך אחת הכיתות".

הדו"ח העלה, כי "החדר חשוף לאבק אוזבסט פוטנציאלי

ולכן, מומלץ לסגור את המבנה ולהרחיק את באי בית הספר עד להסרת הקירוי ושיפוצו בצורה מסודרת". על אולם הספורט נכתב: "החלל הפנימי של האולם חשוף לאבק אוזבסט. מומלץ להסיר את הקירוי ולהחליפו בהקדם".

בנוסף, העלה הדו"ח שקיעה ברצפות והתרחקות מרפאות ממבנים; סימני מים בתקרות, תקרה אקוסטית מתפרקת, חדרי שירותים מוזנחים, ועוד ועוד.

ההורים טוענים, כי הובטחו להם שיפוצים עוד לפני חורף פשת הקיץ ומאחר שלא השתנה דבר, הגישו את הדו"ח בחורף שפטמבר.

לפני כחודש החליטו ההורים לפנות לגרם מקצועי נייטרלי, בתשלום, שיכתוב עבורם דו"ח חדש על הליקויים. והשבוע הם התבשרו שהדו"ח החדש מגלה ליקויים קשים נוספים.

הדו"ח החדש שיועבר לראש המועצה במהלך השבוע הנוכחי, ושלם הגיע עדיין לידיעת כלל ההורים בבית הספר, מעלה בין השאר, מסקנה חמורה על מבנה "הרכבת" הכולל חדרי לימוד, מוזכירות והנהלה – הלא הוא המבנה בו קרסה הפרגולה ביום שלישי שעבר: "מבנה מסוכן ויש חובה לפגור תו, להורסו ולבנות מחדש. השימוש בו הינו בחזקת סכנה". ההורים מדגישים שאת הרוח החדש קיבלו לאחר קריסת הפרגולה.

הדו"ח מעלה עוד, כי במבנה יש רטיבות, "בגלל שקיעות וסכנת התנתקות של הפרגולה, פלוס שקיעת הרצפה עד 3 סנטימטר".

כאמור, הרוח מביא שורה של ליקויים וסכנות חמורים, שחלקם התממשו במהלך השבוע האחרון.

כאוס מוחלט

בשבוע שעבר, במהלך חופשת החנוכה, החליטו בעירייה לערוך שיפוצים בבית הספר על מנת לסדר חלק מהליקויים עליהם התלוננו ההורים. מה שהתחיל כניסיון להכין את בית הספר כראוי לחזרת התלמידים מחופשה, בעקבות לחץ ההורים – הפך לכאוס מוחלט.

במהלך הסרת גג האוזבסט מחדר המוסיקה, נפלו חתיכות ממנו והתפורו בחצר בו משחקים הילדים. התלמידים אמנם היו בחופשה, אך משנודע הדבר להורים, הם התלבטו אם להחזיר אותם לבית הספר בסיומה. במוצאי יום שבת האחרון, בשעה אחת עשרה וחצי בלילה, קיבלה הנהלת ההורים החלטה לשלוח אימיילים והודעות א.ס.א.ס להורים. בהודעה נכתב, כי על כל הורה להחליט בעצמו אם לשלוח את ילדו לבית הספר. יו"ר הנהלת ההורים, יהונתן הלוי, מודה כי ההחלטה להעביר את שיקול הדעת להורים התקבלה בדקה ה-90.

"ידענו כמובן על פינאי הגג", הוא אומר. "אך לא חשבנו שיתפתח סיפור חלמאי שכזה. הגג הוסר ביום שני, אבל הניטור לבדיקת בטיחות התבצע על ידי המועצה רק ביום שישי. התוצאות לא הגיעו, אבל השברים של האוזבסט, כאמור, נמצאו בשטח".

ביום ראשון השבוע הגיעו בסופו של דבר 30 אחוזים מהתלמידים לבית הספר. ביום שני הצטרפו גם שאר החברים. ההחלטה על החזרה ללימודים התקבלה לאחר שראש המועצה הבטיח להעמיד שומר מטעמו, שימנע גישה של ילדים לחדר

איך מטפלים באוזבסט?

בחזר מנכ"ל משרד החינוך מצוין כי נושא האוזבסט מטופל בארץ במסגרת תקנות משותפות למשרדי העבודה ואיכות הסביבה. התקנות מתייחסות הן לציבור העובדים והן לציבור הרחב. הרכב האוזבסט צמנט, דרי הטיפול בו וחוראות נוספות המפורסמות על ידי משרד העבודה והמשרד לאיכות הסביבה חלות במלואן על מוסדות החינוך, ויש לפעול לפיהן כאשר לוחות האוזבסט צמנט הם במצב תקין, אין בהם סכנה של שחרור סיבי אוזבסט הסיכון קיים כאשר הלוח מתחיל להתפורר, וזאת כתוצאה מתהליכי מזג אוויר או חתישות. כדי למנוע שחרור סיבים, נדרש לדאוג שהאלמנטים העשויים מאוזבסט צמנט יהיו במצב תקין ותוכנית שלמותם. מומלץ לצבוע את הגגות ואת התקרות החיצוניים בצבע, שתפקידו לאטום את הלוח ולחנן עליו מפני מזג האוויר.

המוזיקה וסביבתו ולאזור בו נמצאו שכרים של אזבסט. ולמרות זאת הדעות בין ההורים היו חלוקות. היו כאלה שטענו שאסור היה להשבית את הלימודים ביום ראשון, והיו מי שאמרו שכל עוד לא הגיעו תוצאות הניטור וכדי קית החומרים המסוכנים, היה צריך להשאיר את כל התלמידים בבית.

י. גרציאני, שאביו ניהל בעבר את בית הספר, חושב שצריך להילחם מול המועצה ולא על גב התלמידים. "אם לעשות מלחמה, זה רק מול המועצה, שצריכה לעשות את העבודה שלה" הוא טוען בכעס.

מנגד אומרת אחת האמהות, כי היא חושבת שטוב עשתה כשהשאירה את בנה בבית. "אתמול לא שלחתי את ילדי, כי חשבתי שצריך לנקות שנית את חצר בית הספר ולתת לחצר להתאוויר מהחלקיקים שעפים שם", היא אומרת.

אם אחרת השאירה את בתה בבית רק מתוך סולידריות עם הנהגת ההורים. "הם עושים עבורנו את העבודה השחורה מול המועצה ונאבקים למען ילדינו. גם חברות שלי השאירו אתמול את הילדים בבית, לאות הזדהות. זה יותר מכעס על הפאשלות ועל הליקויים שיש בבית הספר".

הלוי עצמו תומך בהחלטה הסופית של ההורים. "גם ביום ראשון השבוע אחד ההורים עשה סיבוב בחצר והופתע לגלות שבר אזבסט בגודל סנטימטר מרובע", הוא מגלה. "ילדים הרי משחקים בחצר. הם יכולים לדרוך על זה ולפזר את האבק הרעיל באוויר. בדעכם, אני מעריך שטוב עשינו שהוצאנו אימייל והבאנו לידעת ההורים את הסכנה".

אז לדעתך מדובר היה בסכנה ממשית, ולא סתם במיני היסטריה.

"אני לא אומר שזו סכנת נפשות, אבל אני גם יודע בראות שגורמים מוסמכים דוגמת המועצה או משרד הבריאות לא לוקחים אחריות ולא אומרים לנו מה לעשות".

התפזר לכל עבר

אם אין די בכעיה זו, ביום המחרת, כאמור, נפל פועל שעמד על הפרגולה, שמוצבת מול שורה של כיתות, בבית הספר, ונפצע. הפועל רק התבקש לתקן נזילה שגרמה לרטיבות בקיר הסמוך, בעקבות הגשמים. הוא עלה וטיפס על גג הפרגולה ובמהלך העבודות היא קרסה תחת משקלו, אף שמדובר באדם צנום מאוד. הוא פונה לבית החולים "מאיר" בכפר סבא, שם תפרו את הפצע שנגרם לו בראשו וניתחו את רגלו.

וההורים מוטרדים גם מהמחשבה מה עלול היה לקרות, אם הפרגולה לא היתה מחזיקה מעמד והייתה קורסת, במקרה של סופה, על התלמידים החוסים תחתיה בהפסקות.

יש לציין כי ברוח החרש, שבידי הנהגת ההורים, נכתב, כי קיימת סכנה ממשית במבנה אליו צמודה הפרגולה. "ישנו שכר אלכסוני בפינת הבניין מבחוץ, המעיד על שקיעת יסודות, יש סדקים מתחת לחלונות", נכתב.

הלוי: "כל מילה מיותרת. הסיטואציה שנוצרה בשבוע שעבר, מדברת בעד עצמה. אנו מאחלים בריאות והחלמה מהירה לפועל שנפצע. לא נרפה, אנו נמשיך לדאוג לבטיחות התלמידים והצוות".

הפרגולה שקרסה.
הפועל נפל ונפצע

אזבסט מעל לראשי התלמידים

חדר החזיונות בתי הספר "בזר רחוק" שבמושב צור שמה
סגור בגלל אבק שנוצר מתקררת האזבסט ■ השבוע התגלה
באלום הספידט שרדף הולמס

היה זה היום, ביום חמישי, כשנחשף כי בחדר החזיונות בתי הספר "בזר רחוק" שבמושב צור שמה, סגור בגלל אבק שנוצר מתקררת האזבסט. החדר, שבו נמצאים תלמידי בית הספר, נסגר לאחר שחשפו כי קרסה הפרגולה מעל לראשי התלמידים. הפרגולה, שנוצרה על ידי תלמידי בית הספר, נסגרה לאחר שחשפו כי קרסה הפרגולה מעל לראשי התלמידים. הפרגולה, שנוצרה על ידי תלמידי בית הספר, נסגרה לאחר שחשפו כי קרסה הפרגולה מעל לראשי התלמידים.

הפרגולה, שנוצרה על ידי תלמידי בית הספר, נסגרה לאחר שחשפו כי קרסה הפרגולה מעל לראשי התלמידים. הפרגולה, שנוצרה על ידי תלמידי בית הספר, נסגרה לאחר שחשפו כי קרסה הפרגולה מעל לראשי התלמידים.

הפרגולה, שנוצרה על ידי תלמידי בית הספר, נסגרה לאחר שחשפו כי קרסה הפרגולה מעל לראשי התלמידים. הפרגולה, שנוצרה על ידי תלמידי בית הספר, נסגרה לאחר שחשפו כי קרסה הפרגולה מעל לראשי התלמידים.

הפרגולה, שנוצרה על ידי תלמידי בית הספר, נסגרה לאחר שחשפו כי קרסה הפרגולה מעל לראשי התלמידים. הפרגולה, שנוצרה על ידי תלמידי בית הספר, נסגרה לאחר שחשפו כי קרסה הפרגולה מעל לראשי התלמידים.

חינוך

www.ynet.co.il

www.ynet.co.il

www.ynet.co.il

www.ynet.co.il

www.ynet.co.il

www.ynet.co.il

www.ynet.co.il

www.ynet.co.il

www.ynet.co.il

www.ynet.co.il

www.ynet.co.il

www.ynet.co.il

www.ynet.co.il

www.ynet.co.il

www.ynet.co.il

www.ynet.co.il

www.ynet.co.il

www.ynet.co.il

www.ynet.co.il

www.ynet.co.il

www.ynet.co.il

www.ynet.co.il

www.ynet.co.il

www.ynet.co.il

www.ynet.co.il

www.ynet.co.il

www.ynet.co.il

www.ynet.co.il

www.ynet.co.il

www.ynet.co.il

www.ynet.co.il

www.ynet.co.il

www.ynet.co.il

www.ynet.co.il

www.ynet.co.il

www.ynet.co.il

www.ynet.co.il

www.ynet.co.il

www.ynet.co.il

www.ynet.co.il

www.ynet.co.il

www.ynet.co.il

www.ynet.co.il

www.ynet.co.il

www.ynet.co.il

www.ynet.co.il

www.ynet.co.il

www.ynet.co.il

www.ynet.co.il

www.ynet.co.il

www.ynet.co.il

www.ynet.co.il

www.ynet.co.il

www.ynet.co.il

www.ynet.co.il

www.ynet.co.il

www.ynet.co.il

www.ynet.co.il

www.ynet.co.il

www.ynet.co.il

www.ynet.co.il

www.ynet.co.il

www.ynet.co.il

www.ynet.co.il

www.ynet.co.il

www.ynet.co.il

www.ynet.co.il

www.ynet.co.il

www.ynet.co.il

www.ynet.co.il

www.ynet.co.il

www.ynet.co.il

www.ynet.co.il

www.ynet.co.il

www.ynet.co.il

הפרסום הראשוני
ב"ידיעות נתיבה"
מה-13 בנובמבר
השנה

תגובות עבודה מצומצמת

מהמשרד להגנת הסביבה נמסר בתגובה: "לא התקבלה כל בקשה לעבודת אובסט בבית הספר בזור משה, כנדרש עם קבלת פניית הורי התלמידים במשרדנו, בוצע בירור ראשוני שהעלה כי העבודה בוצעה על ידי קבלן אובסט בעל אישור, ולטענתו מדובר בעבודה מצומצמת (פחות מחמישים מ"ר) שאינה דורשת אישור מראש. טענה זאת תיבדק, ובמידת הצורך ינקטו חליכים משמעתיים כנגד הקבלן. מדיווח שקיבלנו עולה כי תוצאות ניסור האוויר במבנה נמוכות, וכן לבקשתנו, מפקח אובסט מטעם המועצה נשלח לאתר ולמי בדיקתו האתר נקי מפסולת אובסט. לאור האמור אין סיכון לתלמידים כתוצאה מחשיפה לאובסט בבית הספר".

מועצת לב השרון נמסר בתגובה: "המועצה יזמה במהלך חופשת החנוכה עבודות שיפוץ ותחזוקה בבית הספר 'בכר רוסו' באמצעות קבלן. במהלך עבודה על פרגולה נפגע לצערנו עובד. תאונות עבודה מסוג זה יכולות לקרות. העבודה נועדה לתקן נזילת מים ואין בה כדי להצביע על בעיית בטיחות של הפרגולה".

באשר לאובסט נמסר מהמועצה: "המועצה גיבשה תוכנית לשיפור ופיתוח התשתיות הפיזיות בבית הספר, שהחלו בחופשת חנוכה. במסגרת זו המועצה יזמה החלפת של גג האובסט היוזמה התבצעה, למרות שדו"ח של המשרד להגנת הסביבה קבע כי אין סיכון לשהים במבנה, כתוצאה מחשיפה לאובסט כל העבודות להחלפת הגג בוצעו לפי הנחיות המשרד להגנת הסביבה ועל ידי קבלן מורשה לעבודה מסוג זה".

בסיים העבודה הוזמנה מעבדה מאושרת לבדיקת נוכחות סיבי אובסט. למרות שלפי סעיף 11 בקובץ ההנחיות של המשרד לאיכות הסביבה, נכתב, כי בעבודת פינוי אובסט מצומצמת, כפי שהייתה לנו במקום, אין צורך בהזמנת בדיקות. המועצה ממשרד החינוך נמסר בתגובה: "נושא מבנה בתי הספר הינו באחריות הרשות המקומית. יחד עם זאת, המפקחת תבדוק את הנושא מול הרשות המקומית, ומה בוונתה לעשות במידה שנשאר שרידים בעקבות פינוי גג האובסט".

חדר המוזיקה לאחר הסרת גג האובסט. סכנת נפשות? צילום: המועצה המקומית

חלקי האובסט בחצר בית הספר "הילדים יכולים לדרוך על זה"